

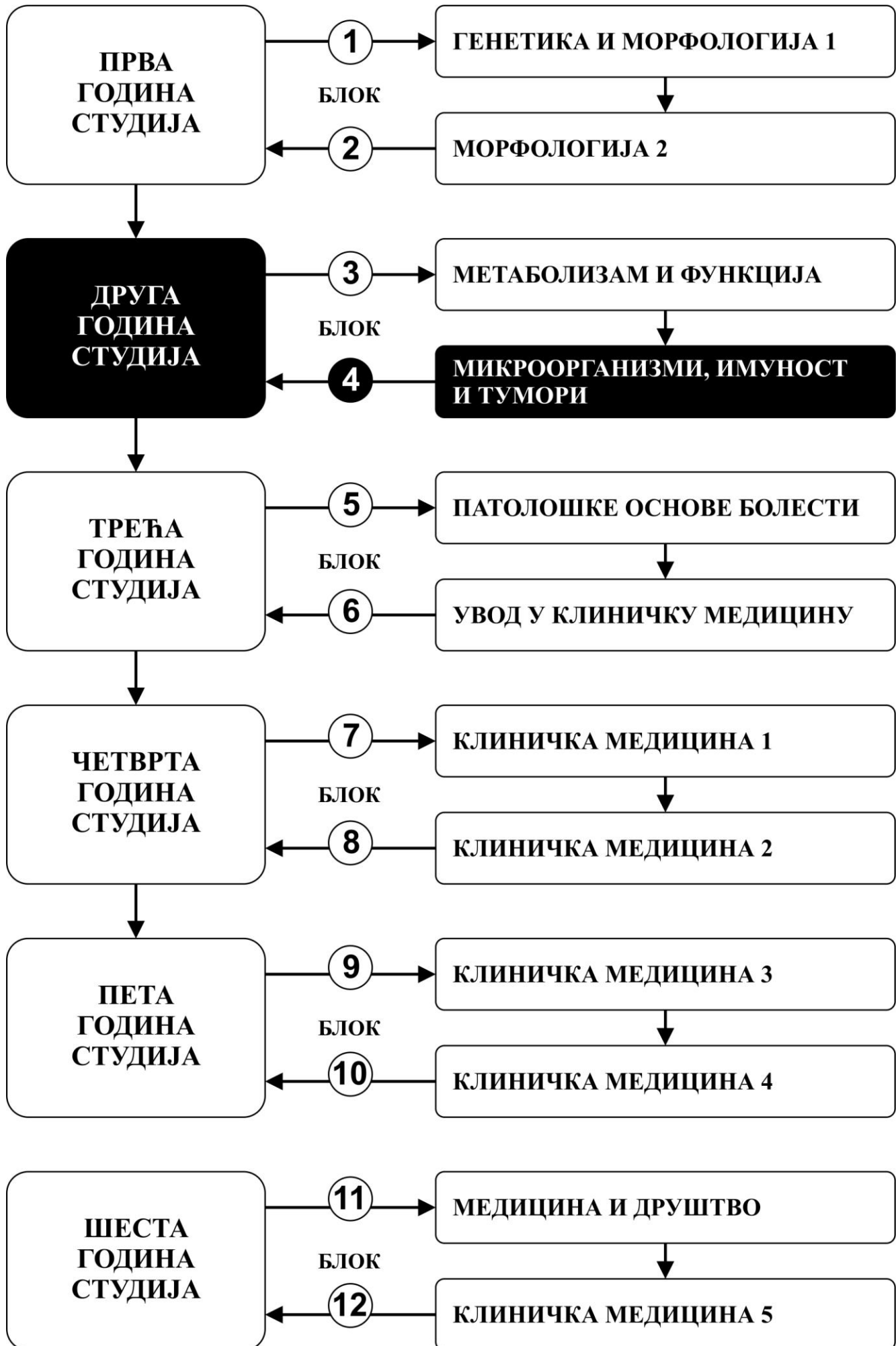

МИКРООРГАНИЗМИ, ИМУНОСТ И ТУМОРИ

ДРУГА ГОДИНА СТУДИЈА

школска 2011/2012.

МИКРОБИОЛОГИЈА И ИМУНОЛОГИЈА

Предмет:

МИКРОБИОЛОГИЈА И ИМУНОЛОГИЈА

Предмет носи 15 ЕСПБ бодова. Недељно има 10 часова активне наставе (предавања и рад у малој групи).

КАТЕДРА:

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Миодраг Лукић	miodrag.lukic@medf.kg.ac.rs	Професор емеритус
2.	Небојша Арсенијевић	arne@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
3.	Дејан Баскић	dejan.baskic@gmail.com	Ванредни професор
4.	Немања Здравковић	zdravkovic_nemanja@yahoo.com	Доцент
5.	Гордана Радосављевић	perun.gr@gmail.com	Доцент
6.	Сузана Поповић	suza_popovic@yahoo.com	Доцент
7.	Владислав Воларевић	drvolarevic@yahoo.com	Доцент
8.	Иван Јовановић	ivanjovanovic77@gmail.com	Доцент
9.	Слађана Павловић	sladjadile@gmail.com	Асистент
10.	Марија Миловановић	marijaposta@gmail.com	Асистент
11.	Јелена Пантић	panticjelena@open.telekom.rs	Сарадник у настави

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања недељно	Рад у малој групи недељно	Консултације недељно	Наставник-руководилац модула
1	Имунологија	5	5	5	1	Проф. др Небојша Арсенијевић
2	Бактериологија	5	5	5	1	Доц. др Дејан Баскић
3	Вирусологија	2	5	5	1	Проф. др Небојша Арсенијевић
4	Паразитологија	2	5	5	1	Доц. др Дејан Баскић
						Σ 70+70+14=154

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава предмет по модулима. Оцена је еквивалентна броју освојених поена (види табелу).

МОДУЛ		МАКСИМАЛНО ПОЕНА		
		активност у току наставе	завршни тест	Σ
1	Имунологија	18	18	36
2	Бактериологија	18	18	36
3	Вирусологија	7	7	14
4	Паразитологија	7	7	14
Σ		50	50	100

Поени се стичу на два начина: **А-Активност у току наставе и Б-Тестови по модулима.**

А. АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ подразумева:

1. Усмено испитивање: У свакој недељи, на задњем часу рада у малој групи, сваки студент ће одговарати на 2 испитна питања из те недеље наставе. У складу са показаним знањем, **добиће 0-2 поена.**

2. Припрема и одбрана презентације: Студент ће на почетку сваког модула добити тему из које ће припремити презентацију. Презентацију ће представити током рада у малој групи, у одговарајућој недељи наставе. Сваки студент ће припремити две презентације током модула Имунологија, две презентације током модула Бактериологија, једну презентацију током модула Вирусологија и једну презентацију током модула Паразитологија.

У складу са квалитетом презентације и показаним знањем приликом излагања, **студент ће добити 0-2 поена за сваку презентацију.**

3. Приказ клиничког случаја: Студент ће на почетку модула добити по један клинички случај за сваки модул. Клинички случај ће представити током рада у малој групи, у одговарајућој недељи наставе и у складу са излагањем, **студент ће добити 0-2 поена за клинички случај из модула Имунологија и Бактериологија и 0-1 поен за клинички случај из модула Вирусологија и Паразитологија.**

4. Семинарски рад: Студент ће у првој недељи наставе добити тему из које ће написати семинарски рад. Семинарски радови се електронски шаљу на е-маил адресу: mikrobiologija@medf.kg.ac.rs најкасније до 01.06.2012.

Одбрана семинарског рада ће бити одржана 19.06.2012.

Семинарски радови се пишу у складу са упутством:	
1. радови треба да буду написани ћиричним писмом	
(изузетци су: међународне скраћенице, латински изрази и дијагнозе, непреводиве речи страног језика...)	
2. врста слова: Times New Roman	
3. максималан дозвољен број речи: 2000 речи односно 14000 карактера (with spaces)	
4. проред: 1.5	
5. поравњање: обострано	
6. насловна страна садржи:	
• назив факултета и универзитета	
• школску годину, модул, недељу наставе и датум писања семинарског рада	
• наслов рада	
• име и презиме студента, број индекса и групу у којој вежба	

Критеријуми за оцењивање семинарског рада су:

Кохерентност (логичка повезаност и доследност)	1	2	3	4	5
Потпуност	1	2	3	4	5
Подесност (прилагођеност задатим условима)	1	2	3	4	5
Релевантност (однос досегнутих циљева и детаља)	1	2	3	4	5
Квалитет формирања текста	1	2	3	4	5

1 - значи да стандард није досегнут; 3 – значи да је стандард постигнут; 5 – значи да је рад креативнији од уобичајеног

**Оцењивање семинарског
рада**

Збир поена (семинар)	Број поена
0-12	0
13-19	1
20-25	2

Студент ће добити 0-2 поена као оцену за написан семинарски рад и 0-2 поена за презентацију семинарског рада.

На основу АКТИВНОСТИ У НАСТАВИ студент може освојити до 50 поена и то тако што се његово показано знање вреднује према критеријумима датим у шемама за оцењивање по модулима.

**Активност у току
наставе
ИМУНОЛОГИЈА**

Активност	Број поена
Усмено испитивање	0-10
Припрема и одбрана презентације	0-4
Приказ клиничког случаја	0-2
Оцена семинарског рада	0-2

**Активност у току
наставе
БАКТЕРИОЛОГИЈА**

Активност	Број поена
Усмено испитивање	0-10
Припрема и одбрана презентације	0-4
Приказ клиничког случаја	0-2
Одбрана семинарског рада	0-2

**Активност у току
наставе
ВИРУСОЛОГИЈА**

Активност	Број поена
Усмено излагање	0-4
Припрема и одбрана презентације	0-2
Приказ клиничког случаја	0-1

**Активност у току
наставе
ПАРАЗИТОЛОГИЈА**

Активност	Број поена
Усмено излагање	0-4
Припрема и одбрана презентације	0-2
Приказ клиничког случаја	0-1

Б. ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА: На овај начин студент може стећи **50 поена** а према приложеној шеми за оцењивање по модулима.

МОДУЛ 1.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-18 ПОЕНА

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 55 питања

Тачних одговора	Број поена
0-27	0
28	1
29	2
30	3
31	4
32	5
33	6
34	7
35	8
36	9
37-38	10
39-40	11
41-42	12
43-44	13
45-46	14
47-48	15
49-50	16
51-52	17
53-55	18

МОДУЛ 2.

ЗАВРШНИ ТЕСТ **0-18 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ **ЗАВРШНОГ ТЕСТА**

Тест има 55 питања

Тачних одговора	Број поена
0-27	0
28	1
29	2
30	3
31	4
32	5
33	6
34	7
35	8
36	9
37-38	10
39-40	11
41-42	12
43-44	13
45-46	14
47-48	15
49-50	16
51-52	17
53-55	18

МОДУЛ 3.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-7 ПОЕНА

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 21 питања

Тачних одговора	Број поена
0-10	0
11	1
12	2
13	3
14-15	4
16-17	5
18-19	6
20-21	7

МОДУЛ 4.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-7 ПОЕНА

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 21 питања

Тачних одговора	Број поена
0-10	0
11	1
12	2
13	3
14-15	4
16-17	5
18-19	6
20-21	7

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да заради минимум 55 бодова и да положи све модуле.

Да би положио модул студент мора да:

1. заради више од 50% бодова на том модулу
2. заради више од 50% бодова предвиђених за активност у настави
3. да положи тест из тог модула, односно да има више од 50% тачних одговора.

Оцена се формира на следећи начин:

број освојених поена	оцена
0 - 54	5
55 - 64	6
65 - 74	7
75 - 84	8
85 - 94	9
95 - 100	10

ЛИТЕРАТУРА:

модул	назив уџбеника	аутори	издавач	библиотека
Имунологија	Основна имунологија: функције и поремећаји имунског система, треће издање	Abul K. Abbas and Andrew H. Lichtman	Data status, Београд, 2008,	Има
Бактериологија	Медицинска бактериологија: специјална бактериологија	Група аутора, уредник: Милена Швабић-Влаховић	Савремена администрација, Београд, 2005	Има
Вирусологија	Општа вирусологија	Љубиша Марковић и сарад.	Медицински факултет, Београд, 2000	Има
	Вирусологија	Тања Јовановић и сарад.	Медицински факултет, Београд, 2008	Има
Паразитологија	Медицинска микробиологија	Ernest Jawetz, Yoeyph Melnick and Edward Adelberg	Савремена администрација, Београд, 1998	Нема
Додатна литература	Практикум из микробиологије и имунологије	група аутора, уредник: Тања Јовановић	Савремена администрација, Београд, 2000	Нема
	Приручник из паразитологије	Ивана Крањчић Зец и сарадници	Медицински факултет, Београд, 2000	Има

Сва предавања налазе се на сајту Медицинског факултета:

www.medf.kg.ac.rs

http://www.medf.kg.ac.rs/studije/integrisane_akademske/dm/predavanja.php?pr=IASDM_A4

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА

АМФИТЕАТАР (С1)

ПОНЕДЕЉАК

08⁰⁰ – 12⁰⁰

Прво предавање је 20.02.2012.

Последње предавање је 11.06.2012.

РАСПОРЕД ПОЛАГАЊА ЗАВРШНИХ ТЕСТОВА МОДУЛА

АМФИТЕАТАР (С1)

I, II, III, IV, V, VI ГРУПА

ПЕТАК

14⁰⁰ – 15⁰⁰

ВЕЛИКА САЛА (С3)

VII, VIII, IX, X XI, XII ГРУПА

ПЕТАК

14⁰⁰ – 15⁰⁰

АНАТОМСКА САЛА (С2)

XIII, XIV, XV, XVI ГРУПА

ПЕТАК

14⁰⁰ – 15⁰⁰

ПРОГРАМ

ПРВИ МОДУЛ: ИМУНОЛОГИЈА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА)

УВОД У ИМУНОЛОГИЈУ

предавања 2 часа

Појмови, Речник;
Неспецифична и специфична имуност;
Својства неспецифичне имуности;
Својства специфичне имуности:
    Специфичност, Меморија, Дискриминација;
Типови специфичне имуности:
    Хуморална и целуларна имуност,
Активна и пасивна имуност.
Примарни и секундарни имунски одговор; Фазе имунског одговора;
Ћелије и ткива имунског система;
    Лимфоцити, Ћелије које приказују антиген, ПМН;
    Централни лимфни органи,
    Периферни лимфни органи,
Рециркулација лимфоцита.

НЕСПЕЦИФИЧНА ИМУНОСТ

предавања 3 часа

Препознавање у неспецифичној имуности;
Рецептори на ћелијама неспецифичне имуности;
Компоненте неспецифичне имуности;
Фагоцити;
NK ћелије;
Комплемент;
Цитокини неспецифичног имунског одговора.
Повезаност неспецифичног и специфичног имунског одговора.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА)

ПРЕЗЕНТАЦИЈА АНТИГЕНА

предавања 2 часа

Шта виде Т лимфоцити?
Функција APC;
Антигени које препознају Т лимфоцити:
    MHC рестрикција,
Преузимање антигена;
Гени и продукти MHC;
Структура и функција MHC производа;
Обрада и презентација протеинских антигена у склопу прве класе MHC;
Обрада и презентација протеинских антигена у склопу друге класе MHC;
Физиолошки значај презентације у склопу MHC;
MHC и болести.
Шта виде В лимфоцити?

ПРЕПОЗНАВАЊЕ АНТИГЕНА У СТЕЧЕНОЈ ИМУНОСТИ

предавања 3 часа

Антигенски рецептори В и Т лимфоцита;
Антитела; Класе антитела; Моноклонска антитела;
Имунска синапса;
Селекција лимфоцита;
BCR;
TCR;
Имуноглобулински гени.
Имунски репертоар.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА)

ЋЕЛИЈСКИ ИМУНСКИ ОДГОВОР

предавања 3 часа

Фазе Т – ћелијског одговора;
Препознавање антигена и костимулација; Костимулатори и акцесорски молекули;
Биохемијски путеви активације Т лимфоцита;
Активација CD8⁺ лимфоцита;
Суперантигени;
Цитокини специфичне имуности;
Клонска експанзија;
Субпопулације Т лимфоцита.
Th17 и Treg лимфоцити;
γδТ лимфоцити;
Регулација имунског одговора.

ЕФЕКТОРСКИ МЕХАНИЗМИ ЋЕЛИЈСКЕ ИМУНОСТИ

предавања 2 час

Типови ћелијске имуности;
Миграција ефекторских лимфоцита на место инфекције;
Ефекторске функције CD4⁺ лимфоцита;
Ефекторске функције Th1 субпопулације CD4⁺ лимфоцита;
Ефекторске функције Th2 субпопулације CD4⁺ лимфоцита;
Патогенеза туберкулозе и лепре;
Касна преосетљивост.
Ефекторске функције CD8⁺ CTL.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА)

ХУМОРАЛНИ ИМУНСКИ ОДГОВОР

предавања 1 час

Активација В лимфоцита;
Фазе и типови хуморалног имунског одговора;
Т зависни и Т независни хуморални имунски одговор;
Интеракција и миграција CD4⁺Th и В лимфоцита у одговору на протеинске антигене;
Кооперација В и Th лимфоцита.
Улога комплемента у активацији В лимфоцита;
ЕВ вирус;
Пролиферација и диференцијација В лимфоцита;

Промена класе антитела;
Сазревање афинитета;
Регулација хуморалног имунског одговора антителима.

ЕФЕКТОРСКИ МЕХАНИЗМИ ХУМОРАЛНЕ ИМУНОСТИ

предавања 2 часа

Особине антитела које су битне за њихове ефекторске функције;
Неутрализација микроорганизама и њихових токсина;
Опсонизација;
Телијска цитотоксичност зависна од антитела (ADCC);
Активација система комплемента;
Болести услед наследних дефицијенција протеина комплемента;
Функције комплемента (Биолошке последице активације комплемента); Болести услед наследних дефицијенција регулаторних протеина комплемента;
Неонатални Fc рецептор;
Хуморална имуност на посебним анатомским локацијама; Имуност слузница;
Фетална и неонатална имуност.
Како микроорганизми избегавају хуморалну имуност;
Вакцине.

ИМУНСКА ТОЛЕРАНЦИЈА И АУТОИМУНОСТ

предавања 2 часа

Имунска толеранција;
Централна толеранција;
Периферна толеранција;
Анергија лимфоцита;
Супресија Treg лимфоцитима;
Делеција клона;
Игноранција;
Аутоимуност: принципи и патогенеза.
Генетски фактори у аутоимуности;
Инфекција и аутоимуност.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

ИМУНСКИ ОДГОВОР НА ТРАНСПЛАНТИРАНА ТКИВА

предавања 1 час

Имунски одговор на трансплантирана ткива;
Трансплантациони антигени;
Индукција имунског одговора против калема;
Имунски механизми одбацивања калема;
Трансплантеација ћелија крви и ћелија костне сржи;
Трансфузија;
Реакција калем против домаћина (енг. Graft-Versus-Host).
Превенција и терапија одбацивања калема.

ПРЕОСЕТЉИВОСТ

предавања 2 часа

Типови преосетљивости;
Рана преосетљивост (I тип просетљивости);
Алергија, Атопија,.

Активација мастоцита и секреција медијатора;
Клинички синдроми (I тип просетљивости);
Механизми оштећења ткива и болести (II и III тип преосетљивости);
Болести изазване антителима и имунокомплексима (II и III тип преосетљивости);
Болести преосетљивости изазване T лимфоцитима.
Клинички синдроми и експериментални модели (IV тип преосетљивости).

КОНГЕНИТАЛНЕ И СТЕЧЕНЕ ИМУНОДЕФИЦИЈЕНЦИЈЕ

предавања 2 часа

Физиолошке имунодефицијенције;
Физиолошка селективна IgA имунодефицијенција деце;
Конгениталне (примарне) имунодефицијенције;
Поремећаји у сазревању лимфоцита;
Поремећаји активације и функције лимфоцита;
Поремећаји урођене имуности;
Wiskott-Aldrich-ов синдром;
Ataksija-telangiektazija;
Стечене (секундарне) имунодефицијенције;
Јатрогене имунодефицијенције;
Вирус хумане имунодефицијенције (HIV);
Патогенеза AIDS-а.
Синдром стечене имунодефицијенције (AIDS).

ДРУГИ МОДУЛ: БАКТЕРИОЛОГИЈА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА)

МОРФОЛОГИЈА БАКТЕРИЈСКЕ ЋЕЛИЈЕ

предавања 2 часа

Увод;
Морфологија бактерија: величина, облик и распоред;
    Прокариоте и еукариоте;
    Ултраструктура прокариотске ћелије;
    Ултраструктура еукариотске ћелије;
Грађа бактеријске ћелије: ћелијски омотачи, цитоплазма, нуклеоид, рибозоми, флагеле и фимбрије, спора;
    Грам позитивне и Грам негативне бактерије;
    Ендотоксин. Ендотоксични шок;
Услови за раст и размножавање бактерија: температура, кисеоник и угљен диоксид, кривуља раста;
Метаболизам бактеријске ћелије;
Специфичности бактеријског генома;
    Хромозом: репликација, транскрипција;
    Плазмиди и транспозони;
    Размена генетског материјала;
Основни принципи дијагностике инфективних обољења;

МОРФОЛОГИЈА БАКТЕРИЈСКЕ ЋЕЛИЈЕ

предавања 2 часа

Распрострањеност микроорганизама;
    Еколошке асоцијације;
    Нормална флора;
Инфекција. Патогеност. Вируленција;
Патогенеза бактеријских инфекција;

Фактори вируленције;
Избегавање имунског одговора;
Бактеријски токсини;

МОРФОЛОГИЈА БАКТЕРИЈСКЕ ЋЕЛИЈЕ

предавања 1 час

Хемиотерапеутици и антибиотици;
Механизам дејства антибиотика;
Антибиограм;
Резистенција бактерија према антибиотцима;
Механизми настанка резистенције;
Стерилизација и дезинфекција;
Асепса и антисепса;
Вакцине;

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА)

GRAM ПОЗИТИВНЕ КОКЕ

предавања 2 часа

Основне карактеристике, природно станиште и начин преношења Грам+ кока;
Staphylococcus;
Streptococcus;
Enterococcus;
Фактори вируленције и патогенеза обољења изазваних Грам+ кокама;
Клиничке манифестације и основни елементи лабораторијске дијагнозе инфекција изазваних врстама:
S. aureus, *S. epidermidis* и *S. saprophyticus*;
S. pyogenes, *S. pneumoniae*;
Streptococcus групе В;
Streptococcus групе D (*Enterococcus*);
Превенција инфекција изазваних Грам+ кокама (*S. pneumoniae*);

GRAM НЕГАТИВНЕ КОКЕ

предавања 1 час

Основне карактеристике, природно станиште, начин преношења Грам- кока;
Neisseria;
Moraxella;
Фактори вируленције и патогенеза обољења изазваних Грам- кокама;
Клиничке манифестације и основни елементи лабораторијске дијагнозе инфекција изазваних врстама:
N. meningitidis;
N. gonorrhoeae;
M. catarrhalis;
Превенција инфекција изазваних Грам- кокама (*N. meningitidis*, *N. gonorrhoeae*);

ХЕМОФИЛНИ И ДРУГИ ПРОБИРЉИВИ GRAM НЕГАТИВНИ БАЦИЛИ

предавања 2 часа

Основне карактеристике, фактори вируленције, патогенеза и начин трансмисије инфекција изазваних врстама рода:
Haemophilus;
Bordetella;
Legionella;
Клиничке манифестације и основни елементи лабораторијске дијагнозе инфекција изазваних врстама:

H. influenzae;
B. pertussis;
L. pneumophila;

Превенције инфекција изазваних врстама:

H. influenzae,
B. pertussis.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА)

ЕНТЕРОБАКТЕРИЈЕ

предавања 1 час

Ентеробактерије. Заједничке особине;

Условно патогене ентеробактерије:

Escherichia, Klebsiella, Proteus...

Клиничке манифестације опортунистичких инфекција изазваних условно патогеним ентеробактеријама;

Неферментативни, оксидаза+, Gram- бацили:

Pseudomonas.

Основни елементи лабораторијске идентификације ентеробактерија и *Pseudomonas spp.*

ИНВАЗИВНЕ ГАСТРОИНТЕСТИНАЛНЕ ИНФЕКЦИЈЕ

предавања 2 часа

Патогене ентеробактерије:

Shigella, E. coli O157, Salmonella, Yersinia;

Фактори вируленције и патогенеза инвазивних гастроинтестиналних инфекција.

Ферментативни, оксидаза+, Gram- бацили:

Campilobacter;

Улкусна болест:

Helicobacter pylori.

НЕИНВАЗИВНЕ ГАСТРОИНТЕСТИНАЛНЕ ИНФЕКЦИЈЕ И АЛИМЕНТАРНЕ ИНТОКСИКАЦИЈЕ

предавања 2 часа

Алиментарне токсинфекције:

Clostridium perfringens, Bacillus cereus, Escherichia coli, Vibrio cholerae.

Алиментарне интоксикације - тровања храном:

Staphylococcus aureus, Bacillus cereus, Clostridium botulinum.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА)

ГРАМ ПОЗИТИВНИ БАЦИЛИ. АНАЕРОБИАЗА

предавања 2 часа

Спорогени аеробни Gram+ бацили:

Bacillus;

Неспорогени аеробни Gram+ бацили:

Corynebacterium,

Clostridium.

Патогенеза тетануса и ботулизма;

Дијагноза и превенција дифтерије и тетануса;

Анаеробиоза и анаеробне бактерије:

Метаболичке карактеристике анаеробних бактерија,

Доминантни узрочници анаеробних инфекција;

Спорогени анаеробни Gram+ бацили:

Listeria.

МИКОБАКТЕРИЈЕ

предавања 3 часа

Микобактерије: Опште карактеристике;

M. tuberculosis;

Патогенеза туберкулозе.

Дијагноза и превенција туберкулозе;

M. leprae.

Патогенеза и клиничке манифестације лепре.

Дијагноза лепре.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА)

СПИРАЛНЕ БАКТЕРИЈЕ

предавања 1 час

Спиралне бактерије. *Treponema pallidum*.

Патогенеза сифилиса;

Клиничке манифестације и дијагноза сифилиса:

Неспецифични тестови,

Специфични тестови;

Други узрочници гениталних улкуса:

Neisseria gonorrhoeae-меки шанкр, шанкроид,

Herpes simplex virus-генитални херпес.

ОБЛИГАТНО ИНТРАЦЕЛУЛАРНЕ БАКТЕРИЈЕ. БАКТЕРИЈЕ КОЈЕ НЕМАЈУ ЋЕЛИЈСКИ ЗИД

предавања 2 часа

Облигатно интрацелуларне бактерије:

Chlamydia trachomatis.

Трахом;

Бактерије које немају ћелијски зид:

Mycoplasma и *Ureaplasma*.

Негонороеични уретритис.

Атипична пнеумонија (ходајућа пнеумонија):

Chlamydia pneumoniae,

Mycoplasma pneumoniae.

ЗООНОЗЕ. СПИРАЛНЕ И ОБЛИГАТНО ИНТРАЦЕЛУЛАРНЕ БАКТЕРИЈЕ

предавања 2 часа

Патогенеза, имунопатологија и клиничке манифестације Лајмске и Вејлове болести:

Borrelia,

Leptospira.

Клиничке манифестације других зооноза:

Yersinia pestis, Патогенеза куге,

Brucella melitensis, *Francisella tularensis*, *Bartonella henselae*;

Облигатно интрацелуларне бактерије:

Rickettsia. Пегави тифус, шарене грознице,

Q грозница.

Имунски одговор на екстрацелуларне и интрацелуларне бактерије.

ТРЕЋИ МОДУЛ: ВИРУСОЛОГИЈА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА)

ВИРУСИ: ГРАЂА, КЛАСИФИКАЦИЈА, РАЗМНОЖАВАЊЕ

предавања 3 часа

- Опште особине вируса;
  - Грађа и класификација вируса;
- Основи вирусне генетике.
  - Различити токови размножавања ДНК и РНК вируса;
  - Размножавање ретровируса;
- Однос вируса и ћелије:
  - Цитоцидне-литичне инфекције, Перзистентне вирусне инфекције, Малигна трансформација ћелија, Интерференција;
- Патогенеза вирусних инфекција.
- Основни принципи дијагностике вирусних инфекција (директна и индиректна дијагностика);
  - Узимање и слање материјала за вирусолошка испитивања;
  - Методе за директну идентификацију вируса у болесничком материјалу: ЕМ (вирусни гастроентеритиси), доказивање вирусних Аg (HSV 1, 2), молекуларно-биолошке технике (HPV).
  - Технике изоловања вируса у системима живих ћелија:
  - Брза дијагностика вирусних инфекција.

ПИКОРНАВИРУСИ. РЕОВИРУСИ. КОРОНАВИРУСИ

предавања 1 час

- Enterovirus
  - Poliovirus, Coxsackievirus, Echovirus.*
- Rhinovirus
  - Rhinovirus;*
- Reoviridae
  - Rotavirus,*
- Coronaviridae
  - Coronavirus. SARS*

ХЕРПЕС ВИРУСИ, ПАРВОВИРУСИ, ПАПОВАВИРУСИ, АДЕНОВИРУСИ

предавања 1 час

- Herpesviridae
  - Herpes simplex virus 1 u 2;*
  - Epstein-Barr virus.*
  - Citomegalo virus*
  - Varicella virus*
- Papovaviridae, Adenoviridae, Parvoviridae
  - Papillomavirus, Poliomavirus, SV40; Adenovirus. Parvovirus B19*

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА)

ОРТОМИКСОВИРУСИ, ПАРАМИКСОВИРУСИ, ОСИПНЕ ГРОЗНИЦЕ

предавања 2 часа

- Orthomyxoviridae
  - Influenza virus,*
- Paramyxoviridae
  - Parainfluenza virus, Respiratory syncytial virus;*

Mumps virus
Morbilli virus;
Poxviridae
Variola virus, Vaccinia virus;
Togaviridae
Rubivirus

БЕСНИЛО И АРБОВИРУСИ

предавања 1 час

Rabies virus;
Патогенеза и имунопрофилакса беснила;
Арбовирусне инфекције
Flaviviridae, Togaviridae, Arenaviridae; Bunyaviridae, Filoviridae (Lassa virus, Hantavirus, Ebola virus, Marburg virus).

ВИРУСИ ХЕПАТИТИСА, РЕТРОВИРУСИ, ПРИОНИ

предавања 2 часа

HAV, HBV, HCV, HDV, HEV;
HIV, HTLV
Серолошка дијагноза вирусних хепатита и HIV-а;
Прионске болести;
Имунски одговор на вирусе.

ЧЕТВРТИ МОДУЛ: ПАРАЗИТОЛОГИЈА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА)

ПРОТОЗОЕ

предавања 2 часа

Entamoeba histolytica; Balantidium coli;
Trichomonas sp, Giardia lamblia.
Leishmania sp, Tripanosoma sp.;
Plasmodium sp, Toxoplasma gondii;

ЦЕСТОДЕ

предавања 2 часа

Taenia solium, Taenia saginata,
Echinococcus granulosus;
Hymenolepis nana, Diphylobotridium latum

ТРЕМАТОДЕ

предавања 1 час

Fasciola hepatica, Fasciolopsis buski,
Shistosoma sp.;

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА)

НЕМАТОДЕ

предавања 2 часа

Интестиналне нематодe

Ascaris lumbricoides;
Trichinella spiralis;
Trichuris trichiura, *Enterobius vermicularis*,
Ancylostoma duodenale, *Strongyloides stercoralis*;

Нематодe крви и ткива

Wuchereria bancrofti, *Brugia malayi/timori*,
Loa loa, *Onchocerca volvulus*,

ОПОРТУНИСТИЧКЕ КВАСНИЦЕ И ПЛЕСНИ, ПАТОГЕНЕ ГЉИВЕ, АРТРОПОДЕ

предавања 3 часа

Основне карактеристике гљива

Морфологија

Кваснице, плесни диморфне гљиве

Кожне микозе

Суперфицијалне микозе

Trichophyton sp, *Microsporum sp*, *Epidermophyton sp*, *Malassezia furfur*.

Субкутане микозе

Сапрофити земље. Споротрихоза, Хромобластомикозе, Мицетоми

Системске микозе

Опортунистичке микозе

Candida sp,

Aspergillus sp, *Penicillium sp*, *Mucor sp*, *Cryptococcus sp*, *Pneumocystis jirovecii (carinii)*

Патогене гљиве

Основне биолошке карактеристике артропода.

Значај у медицини. Вектори.

Имунски одговор на паразитарне и гљивичне инфекције.

РАСПОРЕД ВЕЖБИ

ПОНЕДЕЉАК

ГРУПЕ ОД I-VIII

ЖУТА САЛА ЛЕВО (С35)

I ГРУПА – 12³⁰ – 16³⁰

V ГРУПА – 16⁴⁰ - 20⁴⁰

ЖУТА САЛА ДЕСНО (С39)

II ГРУПА – 12³⁰ – 16³⁰

VI ГРУПА – 16⁴⁰ - 20⁴⁰

ЖУТА САЛА ДЕСНО (С41)

III ГРУПА – 12³⁰ – 16³⁰

VII ГРУПА – 16⁴⁰ - 20⁴⁰

КПР (9)

IV ГРУПА – 12³⁰ – 16³⁰

VIII ГРУПА – 16⁴⁰ - 20⁴⁰

УТОРАК

ГРУПЕ ОД IX-XVI

ЖУТА САЛА ЛЕВО (С35)

IX ГРУПА – 12³⁰ – 16³⁰

XIII ГРУПА – 16⁴⁰ - 20⁴⁰

ЖУТА САЛА ДЕСНО (С39)

X ГРУПА – 12³⁰ – 16³⁰

XIV ГРУПА – 16⁴⁰ - 20⁴⁰

ЖУТА САЛА ДЕСНО (С41)

XI ГРУПА – 12³⁰ – 16³⁰

XV ГРУПА – 16⁴⁰ - 20⁴⁰

КПР (9)

XII ГРУПА – 12³⁰ – 16³⁰

XVI ГРУПА – 16⁴⁰ - 20⁴⁰

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ МИКРОБИОЛОГИЈА И ИМУНОЛОГИЈА

модул	недеља	датум	време	место	назив методске јединице	наставник
1	1	20.02.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	C1	Увод у имунологију. Неспецифична имуност	Проф. др Небојша Арсенијевић; Доц. др Иван Јовановић
	2	27.02.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	C1	Презентација антигена. Препознавање антигена у стеченој имуности.	Доц. др Владислав Воларевић
	3	05.03.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	C1	Телијски имунски одговор. Ефекторски механизми ћелијске имуности.	Доц. др Гордана Радосављевић
	4	12.03.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	C1	Хуморални имунски одговор. Ефекторски механизми хуморалне имуности. Иmunска толеранција и аутоимуност.	Проф. др Дејан Баскић
	5	19.03.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	C1	Иmunски одговор на трансплантирана ткива. Преосетљивост. Конгениталне и стечене имунодефицијенције.	Доц. др Немања Здравковић
		23.03.	14 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	C1,C2,C3	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 1	
2	6	02.04.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	C1	Морфологија и грађа, раст и размножавање бактерија, метаболизам и генетика бактерија. Инфекција, патогеност, вируленција, патогенеза. Превенција бактеријских болести. Стерилизација и дезинфекција. Антибиотици. Вакцине.	Проф. др Дејан Баскић
	7	09.04.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	C1	Gram позитивне коке. Gram негативне коке. Хемофилни и други пробирљиви Gram негативни бацили.	Доц. др Гордана Радосављевић
	8	23.04.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	C1	Ентеробактерије. Инвазивне гастроинтестиналне инфекције. Неинвазивне гастроинтестиналне инфекције и алиментарне интоксикације.	Доц. др Немања Здравковић
	9	07.05.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	C1	Gram позитивни бацили. Анаеробијаза. Микобактерије I. Микобактерије II.	Проф. др Небојша Арсенијевић
	10	14.05.	08 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	C1	Спиралне бактерије. Облигатно интрацелуларне бактерије. Бактерије које немају ћелијски зид, Зоонозе. Спиралне и облигатно интрацелуларне бактерије.	Проф. др Небојша Арсенијевић

модул	недеља	датум	време	место	назив методске јединице	наставник
		18.05.	14⁰⁰ – 15⁰⁰	C1,C2,C3	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 2	
3	11	21.05.	08⁰⁰ – 12⁰⁰	C1	Вируси: грађа, класификација, размножавање. Патогенеза вирусних инфекција. Дијагноза и терапија вирусних болести. Пикорнавируси, реовируси и коронавируси, парвовируси, паповавируси, аденовируси, херпесвируси	Проф. др Дејан Баскић
	12	28.05.	08⁰⁰ – 12⁰⁰	C1	Ортомиксовируси, парамиксовируси, поксвируси, арбовируси. Рабдовируси, вируси хепатитиса, ретровируси, приони	Доц. др Иван Јовановић
		01.06.	14⁰⁰ – 15⁰⁰	C1,C2,C3	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 3	
4	13	04.06.	08⁰⁰ – 12⁰⁰	C1	Ризоподе. Цилијате. Флагелате. Спорозое, Цестоде. Трематоде.	Доц. др Иван Јовановић
	14	11.06.	08⁰⁰ – 12⁰⁰	C1	Нематоде. Опортунистичке кваснице и плесни. Патогене гљиве Артроподе.	Доц. др Владислав Воларевић
		15.06.	14⁰⁰ – 15⁰⁰	C1,C2,C3	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 4	